Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

HE 34/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Taksiliitto ry haluaa kiinnittää huomiota yhtiöittämiseen liittyvään mahdolliseen avoimuuden vähenemiseen. Yhtiömuotoisena toiminen saattaa vaarantaa tietojen ja toiminnan julkisuutta. Tähän on ehdottomasti kiinnitettävä huomiota, jotta ei synny tilannetta jossa aikaisemmin julkinen tieto ja toiminta katoaa yhtiön hallinnoitavaksi ja jopa yhtiön myyntikelpoiseksi omaisuudeksi. Digitalisaatio, tieto ja tiedon käyttäminen ovat liikenteen hallinnan, ohjauksen ja kehittämisen kannalta jatkossa entistä arvokkaampaa. Tätä yhteiskunnan eri tahojen hallinnoimaa omaisuutta ei pidä sulkea yhtiömuotoisen toiminnan sisälle siten, että yhteiskunta, yritykset ja kansalaiset eivät voi sitä vapaasti käyttää kohtuullisin käyttöehdoin ja kohtuullisin kustannuksin. Erityisesti tämä tulee ottaa huomioon tiedon hyödyntämiseen liittyvissä kysymyksissä, jotta avoimilla markkinoilla toimivilla yrityksillä on mahdollisuudet toimia tehokkaasti.

Esityksessä todetaan, että yhtiön ei ole tarkoitus ryhtyä kilpailemaan yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. On kuitenkin nähtävissä, että tällaiseen kilpailutilanteeseen on olennainen vaara, kun yhtiö on itsenäinen toimija ja yhtiöllä on itsenäinen talous sekä vastuu taloudellisesta menestymisestä. Yhtiöittämisen seurauksena on vaarana, että syntyy yksinoikeuksia, joiden myötä yksittäiset yksityiset toimijat menettävät mahdollisuudet kilpailla markkinoilla. Yhtiön todetaan myös investoivan kilpailukykynsä parantamiseksi, mutta kun tosiasiallista kilpailua ei ole odotettavissa, niin tältä osin ei tällä yhtiöllä ole tosiasiallista tarvetta toimia varsinaisesti kilpailukykyisenä. Vaarana on tehoton ja kallis toimintamalli, jonka kustannukset kohdistuvat avoimilla markkinoilla toimiviin liikenteen harjoittajiin. Tämä taasen lisää kuljetuksiin ja kulkemiseen liittyviä kustannuksia Suomessa ja vähentää kansainvälistä kilpailukykyämme.

Yhtiöittäminen ja siihen liittyvät toimet eivät sinänsä ole haitallisia, mutta em. seikat on syytä huomioida lainsäädännössä tässä vaiheessa esitettyä huomattavasti tarkemmin.

Suomen Taksiliitto ry